

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: **Dolejšího „Analýza 17. listopadu...“ jako příklad teorie spiknutí**

Autor práce: Lukáš Kantor

Jméno vedoucího: PhDr. Jan Bureš, Ph.D., Ústav politologie FFUK

Hodnocení:

Kolega Kantor navázal tématem své diplomové práce na téma, jež zpracovával již v práci postupové, a nutno říci, že se také dokázal výrazně poučit z nedostatků, které mu byly vytýkány práv v práci postupové.

Předkládaná diplomová práce se na 117 stranách textu zabývá dvěma základními otázkami – povahou Dolejšího Analýzy jakožto textu, vyvolávajícího dojem konspirace převratu v listopadu 1989, a dále charakteristikou Charty 77 jako největšího opozičního hnutí v Československu z pohledu Dolejšího Analýzy. Autor přistupuje k textu Dolejšího Analýzy především z hlediska textové a obsahové analýzy. Jde mu především o to rozkrýt, ve kterých informacích či argumentech se analyzovaný text přibližuje historické realitě, a ve kterých je naopak spíše směsí fabulací a spekulací.

Za přínosné je možné především považovat fakt, že se stále jedná spíše o neprobádané téma; v podstatě neexistují odborné analýzy tohoto textu.

V první části seznamuje autor čtenáře se zdroji své práce. Pro ověřování relevantnosti informací z Dolejšího Analýzy vychází kolega Kantor zejména z prací historiků (J. Suk, J. Měchýř, M. Vaněk), politologů (R. Kučera, O. Krejčí, J. Keane) či sociologů, a dále také z článků v denním tisku (Necenzurované noviny, MF Dnes, Lidové noviny, Právo). Další důležitou částí Kantorových zdrojů jsou paměti přímých účastníků tehdejších událostí (představitelů starého režimu, disidentů, studentských vůdců, apod.).

V nejozřejší, druhé části práce se autor zabývá charakteristikou Charty 77, jejího „vedení“ a vztahy mezi jejími jednotlivými představiteli. V první části této analýzy se zabývá rozkrýváním rodinných vztahů mezi předními představiteli Charty 77, čímž víceméně potvrzuje Dolejšího názor, že klíčovou roli při vytváření sítě signatářů Charty 77 tvořily vzájemné rodinné vazby jejich prvních signatářů. Za přínos autora v této části práce považuji především precizní rozkrýtní těchto příbuzenských vztahů, podané velmi přehlednou formou. Podobně v části o židovských kořenech či rodinných vazbách na svobodné zednáře ukazuje Lukáš Kantor ty disidenty (signatáře Charty 77), jež měli židovský původ nebo vyznání. Sám Kantor z tohoto faktu nevyvozuje žádné zásadnější závěry, neboť je si vědom bezobsažnosti samotné takové identifikace. Navrhuje nicméně spíše se zabývat vztahem těchto disidentů k judaismu, k izraelské politice apod. Dále se autor věnuje roli a zastoupení bývalých členů KSČ v Chartě 77. Za velmi zajímavou a zdařilou spatřuji podkapitulu, v níž autor operuje s přístupem k Chartě 77 jako ke kontraelitě režimu. Vychází zde zejm. z teoretických poznatků sociologa Iva Možného. Kolega Kantor zde na několika příkladech ukazuje, že právě tito „exkomunisté“ projevovali i v Chartě svou touhu po návratu do dřívějších mocenských pozic. Ve snaze prokázat relevantnost Dolejšího tvrzení o Chartě jako o „stínovém establishmentu“ (toto tvrzení dokládá Kantor i na citacích samotných disidentů-např. E. Bondyho) autor dále přehledně ukazuje, do jakých pozic nastoupili jednotliví představitelé disentu po listopadu 1989.

Za informačně i analyticky přínosnou je možno považovat také část, v níž se Lukáš Kantor věnuje otázce financování aktivit Charty 77. uvádí zde podrobný přehled všech hlavních zdrojů financí pro chartisty, zejm. se v této souvislosti věnuje fungování Janouchovy Nadace Charty 77 ve Stockholmu. Autor ukazuje nejen mechanismus toku finančních prostředků Chartě do Československa, ale také způsob rozhodování o jejich použití zdejšími chartisty.

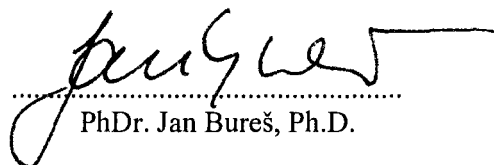
Významnou část své práce (přes 20 stran) věnuje L. Kantor vztahům Charty 77 a Státní bezpečnosti. Podnětem k této analýze je mu Dolejšího tvrzení o tom, že Charta 77 představovala režimem řízenou opozici. Autor postupně vyvrací jak tuto, tak i další Dolejšího tezi, že totiž pronásledování opozice v Československu představovalo pro režim jakousi „krycí legendu.“

V části věnované otázce událostí na Národní třídě a v následujících dnech po 17.11. 1989 Kantor víceméně potvrzuje platnost pochybností o pozadí potlačení studentské demonstrace na Národní třídě a poukazuje na nejednoznačnost publikovaných pramenů, vč. toho, že dosud nebyly zveřejněny oficiální závěry parlamentní vyšetřovací komise. To L. Kantorovi dává možnost víceméně podpořit argumenty M. Dolejšího, že cílem záměrem zosnovatelů brutálního potlačení studentské demonstrace na Národní třídě byla diskreditace Jakešova vedení KSČ. Naopak v poslední části své práce L. Kantor přesvědčivě+ vyvrací Dolejšího tezi, podle níž byla studentská demonstrace připravována zejm. dětmi politických prominentů komunistického režimu

Práce Lukáše Kantora podle mého názoru splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Je psána na téma spíše fabulativní a spekulativní, což samozřejmě vede k tomu, že může svádět autora občas i k podobně nedokazatelným spekulacím, kolega Kantor podle mého mínění prokázal schopnost zorientovat se v dané problematice, vytvořit si na základě vlastního studia dalších zdrojů svůj vlastní názor a přehledně jej v práci prezentovat.

Navrhovaná známka: **v ý b o r n ě**

V Praze, dne 18.1. 2010


.....
PhDr. Jan Bureš, Ph.D.